

Guldvaluta, Nedgangen i Guldets Værdi selvfølgelig være tilstrækkeligt; men naar det viser sig, at Prisniveauet er steget til det tredobbelte, forstaaer enhver, der overhovedet har logisk Sans, at der maa være en ny Aarsag. Og hvilken er da denne nye Aarsag? Det er Inflationen. Og det er saa meget mere naturligt at forbinde disse to Ting som Aarsag og Virkning, som der ikke her er Tale om en Samtidighed af rent tilfældig Art — saaledes som jeg pegede paa før —, men den Samtidighed, som ingen Nationaløkonom endnu har benægtet der er mellem Penge og Priser, eftersom enhver kan forstaa, at naar man udtrykker Varer og Priser i Penge, maa Pengenes Værdi og Varenes Værdi staa i omvendt Forhold til hinanden.

Bramsnæs: Det ærede Medlem synes at operere med et Prisniveau, der er 3 Gange saa højt som før Krigen. Efter det Kendskab, jeg har til disse Forhold, er Prisniveauet ca. halvanden Gang saa højt, idet det er steget ca. 150 pCt., medens jeg ikke kender noget til et Prisniveau, der ligger 3 Gange saa højt. Men det var maaske kun en Fortalelse, for at der kunde blive rigelig Plads til at anvende begge de Aarsager, som det ærede Medlem nu synes at ville lade virke med Hensyn til Prisernes Stigning.

Det er denne underlig snævre, næsten religiøse Tro paa, at Dyrtiden under Krigen alene skyldes Inflation, som jeg tillader mig at bekæmpe, og hvis Rigtighed jeg ogsaa synes, at de paa dette Omraade troende Mennesker har den Pligt at bevise for os vantro. Saa længe en Nationaløkonomi skal bevæge sig paa samme Omraade som andre Videnskaber, maa man nemlig operere ikke med Trossætninger, men med Kendsgerninger; gør man ikke det, tror jeg, at Nationaløkonomien har en meget vanskelig Vej fremad. Jeg for mit Vedkommende holder i hvert Fald mere af det, der kan bevises ved virkelige Kendsgerninger og ikke alene ved tilsyneladende enstidige Fremtoninger i Økonomiens Verden; saadanne Beviser anerkender jeg ikke, hvis der er andre Ting, der synes at pege i modsat Retning, og det er der i Virkeligheden her.

Men jeg skal med dette Indlæg slutte min Deltagelse i denne Debat uden Hensyn til, hvad der i øvrigt fremkommer. Jeg har kun villet benytte Lejligheden til for en Gangs Skyld at tage Ordet mod de almindelige økonomiske Teorier, som fremsættes af det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Schovelin), navnlig naar der tales om Bank- og Pengeforhold i Danmark, fordi de ogsaa ved tidligere Lejligheder har været i saa høj Grad overdrevne og outrerede, at jeg har fundet, at de trænger til for en Gangs Skyld at imødegaaes fra min Side. Men i øvrigt forstaaer jeg, at der ikke er saa forfærdelig meget paa Færde fra det ærede Medlems Side, idet han ikke tør tage Konsekvensen af sit Standpunkt og lade Guldet være frit i Danmark. Det eneste, der ønskes opnaaet, er jo blot en Konstatering af, at vor Krones Værdi er dalet. Men det er evident for hele Verden. Jeg og alle andre Mennesker ved det, saa jeg er ikke klar over, hvorfor man skal konstatere det tydeligere. Det er desværre en Kendsgerning, som ikke kan holdes skjult; det kan imidlertid være, at det ærede Medlem har en anden Maade at konstatere denne Kendsgerning paa, og hvis det ikke kan skade den danske Økonomi i Fremtiden, har jeg ikke noget imod denne Maade at konstatere Kendsgerninger paa. Men jeg maa i hvert Fald sige, at det var dog maaske ikke absolut nødvendigt at tage alle Nationaløkonomiens Læresætninger til Hjælp i den Anledning.

Schovelin: Det ærede Medlem er vanskelig at diskutere med, for naar man forklarer ham noget, og han saa rejser sig og taler, viser det sig, at det var spildte Guds Ord paa Balle-Lars, han har ikke forstaaet det mindste af det. Dog er der et Fremskridt at notere, og selv smaa Fremskridt i Forstaaelse hilser jeg med Glæde. Det ærede Medlem siger nu, at han dog ikke vil benægte, at der er *en vis Sammenhæng* mellem Pengemængden og Prisniveauet. Ja, ser man det! Og naar man saa gaar videre paa denne Basis, vil man netop finde det ganske tydeligt udtrykt i de Tal, som jeg har nævnt, Tal, som ikke er mine, men som er udregnede af fremragende Sta-